

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

De Venerabili Gervngo, Secvndo Abbate, Qvi præfuit annis trigintaduobus,
& qualia temporibus suis gesta sunt.

urn:nbn:de:0128-1-17336

Henrij

torum à Sergio pontifice ordinatus, coque mortuo succedens in pontificatu summo pre-
fuit annis octo, mensibus tribus, vir doctus & vita sanctissimus, qui mortuus in catalogum
sanctorum relatus est: cuius festum 16. cal. Augusti colitur.

DCCCLIII.

Lintbertus autem abbas primus, vir valde venerabilis, post multos labores pro Dei
amore in sancta religione habitus, senioque confectus, ad Christum toto corde suspirans
moritur tertio Idus Iunii sub Lothario Imperatore, anno Domini 854. indictione 2. eta-
tis suae 76. suscepti vero regiminis abbatis anno 16. nondum completo: qui monasterio
huic laudabiliter & vtiliter praefuit, & multa per suam conuersationem sanctissimam do-
natione fidelium bona acquisiuit: cui in abbacia huius monasterii, Gerungus mona-
chus successit annis duobus & triginta, de quo postea dicemus.

Lintbertus
primus ab-
bas Hirsau-
gensi mo-
nasterio.

Hoc ipso anno quo reuerendissimus abbas Lintbertus obiit, Nortmanni Britannia,
Galliam & Franciam crudeliter deuastant, ciuitatem Nammetensem subuertunt, & epi-
scopum in sabbato sancto baptismi consecrationi intentum cum toto clero occidunt.
Templa quoque sancti Martini Turonensis concremant.

Nortmanni
Galliam in-
fessant.

Sancto papa Leone mortuo eodem anno Ioannes Anglicus successit duobus annis
& mensibus tribus, quem ferunt quidam foeminam extitisse, & vni familiari soli cognita,
& ab eo compressam peperisse in strata publica. Et ob id nonnulli eam inter pontifices po-
nere noluerunt, quasi indignum facinus abhorrentes. Sed nos iam cursu venerabilis Lint-
berti consummato, styllum ad successorem vertamus.

Foemina
Papatum
obtinuit.

DE VENERABILI GERUNGO, SECUNDO ABBATE, QUI
praefuit annis triginta duobus, & qualia temporibus suis gesta sunt.

MORTUO igitur atque sepulto reuerendissimo abbate Lintberto, non sine magna
tristitia fratrum, quippe qui maximo eius tenebantur amore: mox ad electionem
nouo pastoris conuenientes, venerabilem virum Gerungum in demortui patris locum
constituere pastorem, anno Domini 854. indictione secunda: Lotharij primi Imperatoris
anno 14. qui praefuit huic monasterio annis 23. Is vero Gerungus in Fuldensi coenobio
monachus factus sub Rabano abbate, cum Lintberto abbate & alijs fratribus in princi-
pio foundationis huc missus aduenit, qui se dignum sancti Benedicti patris filium semper
exhibere cupiens propositum monasticum, quod semel pro Dei amore sumplerat inui-
larum, vsque ad mortem custodiuit. Vnde cum Lintberto mortuo multi pastorali cura
monachi in hoc coenobio essent digni, tamen inter dignos dignior iste apparuit, qui vt
Aiothi ambidexter, ita ad curam videbatur rerum temporalium idoneus, vt spiritualium
curam anteferre omnibus & vellet & posset. Audiuit Rabanum in Fuldensi monasterio
legentem, quo in abbatem sublimato eius discipulus Strabus schola publica praelatus est,
qui hunc Gerungum tunc adolescentem Rabano praecipiente singulari diligentia prose-
quutus est. Mos erat in praefato Fuldensi coenobio his temporibus monachos non so-
lum in Scripturis sanctis instruere, sed etiam in omni seculari scientiae literatura ad ple-
nam erudire. Probe enim iudicabant sapientissimi viri diuinas scripturas neminem posse perfecte in-
telligere, quem literas secularis doctrinae contigerit ignorare. Extant multa monachorum istius
temporis praecleara volumina, in quorum comparatione ea, quae hodie cuduntur à pluri-
que tanquam palae vilescunt. Reperi autem inter alia Strabi huius opuscula, libellum de
Arithmeticis dimensionibus, quem scripsit ad istum Gerungum abbatem sancti Aurelij,
cui praepositam epistolam sic incipientem: Reuerendissimo merito patri, atate filio, litera discipulo,
gratia magistro, Gerungo abbati. eterna beatitudinis premium possidere. Ex his intelligere possu-
mus, Gerungum abbatem in omni literatura fuisse studiosum, quia nisi extitisset doctissimus,
nonquam vir tantus de tam subtili disputatione scripsisset, maxime in tanta doctorum vi-
rorum copia ad ignaram. An vero etiam Gerungus ipse aliquid scripserit, incertum habe-
mus: quem tamen fuisse doctissimum, postquam tantos audierit praecceptores, non dubi-
tamus. Longa enim inter capedo temporis, vt pote plusquam sexcentorum annorum, mul-
ta praecclare gesta monachorum & abbatum Hirsaugiensis coenobij in obliuione deducēs,
venire ad nostram nouitiam non permisit. Fuit autem Gerungus vir strenuus, & maximus re-
gularis discipulatus amator: qui ab incunte aetate à bonis praecceptoribus in timore Dei fun-
datus, bonum se pastorem ouibus sibi commissis opere & sermone vsq; ad vitam finem ex-
hibuit. Qui quamuis in conuersatione spirituali super omnes esset diligens & studiosus,
curam tamen rerum temporalium non neglexit, quin potius eo praesidente monasterio
substantia temporalis mirum in modum aueta fuit.

Gerungus
abbas Hirs-
augiensis se-
cundus.

Vita Geru-
gi describitur.

Gerungus
audiuit Ra-
banum ab-
batem.

Non con-
temptores
secularis li-
teraturae
monachos.

Epistola
Strabi ad
Gerungum.
Fuit vir in
omnibus do-
ctissimus.

Commissa-
tur ex zelo
disciplina
abbas.

His temporibus Bruno dux Saxonum, construxit monasterium illud quondam ce-

B

Henrij
Chronica

opus Hil-
xit Ecclie
vrbis, in
o, qui fuit

um apud
one vnde
m nauit, &
bi praesen-
chiepisco-
rtatensis,
augiensis,
selensis,
episcopus
t alij mul-
famofissi-

uissimum
per dicece-
prehensio-
inductum.

onstantini
ensi colo-

ater filium
non fuisse
magnum
im plurim
multa ca-

ergens, sub
cie provin-
us solore-

issimus, ad
manos, in-
oyrerum il-
le sententia
lerant, ma-
s, inter alia

us Haymo,
eo dilectus
oti ecclesia
fere 34.

ieiensis, pri-
ardus, Wil-
or destructa
tulit in Bre-
v, vir doctus
us est in ec-

ij Martinim
ior corona-
torum

Gaudersheim fundatur in Saxonia.

leberimum in Saxonia, quod Gaudersheim dicitur, in quo moniales secundum regulam diui patris nostri Benedicti uiuentes, posuit. Post eum filius eius dux Ludolphus qui opus eiusdem ducis Ludolphi senior filia, quae praefuit Christi virginibus annis duobus & viginti, in multa uita & conuersationis sanctimonia. Qua mortua, soror eius nomine Gerburga in abbacia successit annis 14. uirgo & ipsa sanctissima, quae multis effulgit in uita & post mortem clara uirtutibus. Qua tandem & ipsa de medio sublata, tertia ducis Ludolphi filia in abbatisam electa fuit nomine Christina, quae in sancto uirginitatis proposito religiose conuersando a sanctitate praecedentium sororum non recessit. Idem quoque Ludolphus dux construxit & aliud monasterium uirginum in Saxonia dictum Brunteshusen, & uiriusque confirmationem a papa Nicolao cum multis sanctorum reliquijs obtinuit. Claruerunt his temporibus ex ordine monastico multi excellentissimi pontifices, sanctitate & scientia literarum insignes, Abbates quoque & monachi tam uita quam eruditione scripturarum celeberrimi, qui multa & varia ad aedificationem posteritatis in re literaria, uolumina ediderunt.

Abbo episcopus ex abbate factus.

Christiannus monachus doctissimus. Egil abbas Prumiensis.

Abbo ex abbate monasterij sancti Germani sit episcopus Altiiodorensis, frater Helibaldus ante eum ibidem episcopus extitit, ambo uiri strenui atque sanctissimi, & in diuinis scripturis, quam in seculari scientia nobiliter eruditi. Christianus qui & Druthmarus monachus Corbeicensis uenerabilis presbyter, multa his temporibus in expositione diuinarum scripturarum uolumina componit. De quo nos in alijs libris de Scripturis ecclesiasticis, latius fecimus mentionem. Egil abbas monasterij Prumiensis in Treuerensi parochia constitutus est, primo anno Gerungi, uir nobilis atque doctissimus, amicis regum & principum, qui in regulari conuersatione maximum nomen laudis acquisiuit.

DCCCLV.

Imperium tripartitum diuiditur.

Anno secundo Gerungi abbatis, qui fuit domini 855. Lotharius Imperator senio confectus conuocatis primoribus regni, imperium inter filios diuisit. & Ludouico quidem Italiam tradidit, eumque imperatorem constituit. Lothario autem, regnum quod a suo nomine Lotharingiam uocari diximus, concessit. Carolo uero qui iunior natus erat, regnum Prouinciae dedit. Quibus rite dispositis, ualedicens suis seculum reliquit, & Prumiense monasterium sub praefato abbate Egilone ingressus, monachus factus est, qui in sancta religione secundum regulam sanctissimi patris nostri Benedicti laudabiliter perseuerans usque ad finem, tandem optime consummatus moritur 3. cal. Octobris, ibidem sepultus. Post Lotharium itaque monachum factum Ludouicus eius filius imperauit annis uero & viginti.

DCCCLVI.

Lotharius rex adulterium.

Anno autem Gerungi abbatis tertio, qui fuit Domini 856. Lotharius rex frater Ludouici Imperatoris duxit in uxorem Thiedbergam filiam patris sui Caroli Calui postea Imperatoris. Sed non multo post repudiavit eam, & superduxit Waldradem concubinam suam pristinam, sororem Guntheri archiepiscopi Colonienfis, ex qua coniunctione multa mala non solum illi, sed etiam omni regno eius suborta sunt.

Rabanus archiepiscopus moritur.

Eodem anno Rabanus archiepiscopus Moguntinus moritur, & in monasterio sancti Albani, non sine sanctitatis opinione sepelitur, uir doctus & in pauperes misericordissimus, quippe qui tempore famis, quae anno Lintberti abbatis 13. totam Germaniam oppresserat, multorum inopiam releuauit. Morabatur enim eo tempore in quadam uilla parochiae suae, cui uocabulum est Vinicella, nunc uero corrupto nomine *Winkel* appellatur, & pauperes de diuersis locis uenientes suscipiens, quotidie plus quam trecentos alimento sustentabat, ex his qui in praesentia illius assidue uescabantur. Venit autem die quadam inter alios mendicantes mulier quaedam inedia pene consumpta, cum puerulo paruulo, quae priusquam ad limen portae domus episcopalis pedem imponderet, praenimia imbecillitate corruens spiritum exhalauit. Puer autem mammillam genitricis mortuae iacentis, tanquam adhuc uiueret extrahens & sugere tentans, omnes intuentes gemere ac flere coegit. Successit ei in archiepiscopatu Moguntinensi Carolus annis septem.

Misericordia eius in pauperes.

Nota miserabilem casum.

Circa haec tempora Normanni cum Danis, Hollandiae cum ingenti multitudine classibus applicantes, Duerstadem vicum nominatissimum, in quo parochiales ecclesiae fuisse memorantur quinque & quinquaginta, penitus destruxerunt, interfectis omnibus habitatoribus eius. Deinde ciuitatem Traiectensem capientes destruxerunt, funditus omnem populum cum clero uniuerso crudeliter necantes. Hungerus autem Traiectensis eo tempore praeful, cum paucis Canonicis fuga lapsus, uenit ad Lotharium quondam Imperatorem in monasterium Prumiense.

DCCCLIX.

Normanorum incursum. Vicus parochiarum a Normannis destruitur.

DCCCLIX.

Anno Gerungi abbatis Hirsaugiensis sexto, claruit Hucbertus ex duce monachus, & abbas monasterij sancti Richarij, frater Thiedbergæ reginæ, vir sapiens & strenuus, cui Lotharius ducatum inter Iurum & montem Veneris regendum commisit. Verum cum Lotharius Thiedbergam reginam sororem Hucberti abbatis postea superinducta pellice Wuldrada abiiceret, abbatem sensit inimicum, quo procurante tandem sororem recipere coactus est.

Hugbertus abbas ex duce.

DCCCLX.

Anno Gerungi abbatis septimo, qui fuit Domini octingentesimo sexagesimo, Ludovici vero Imperatoris quarto, in ciuitate Moguntinensi diabolus nequitiam suam & odium erga hominem euidenter exercebat. Lapidem de fenestris domorum iecit in homines, percussit noctu ac die quasi malleis quibusdam fortiter parietes, pulsabat multorum ad ianuam, inde manifeste loquendo furta passim prodidit, & magnam inter homines discordiam seminauit. Deinde animos omnium contra vnum hominem concitauit, quasi pro illius peccato ceteri talia paterentur, cuius fruges in vnum coacernatas incendit. Vbiunque intrasset ille homo, statim domus per demonium illud incendebatur, ita vt etiam nisi in agris nullus esset manendi locus. Propter hoc litanias presbyteris agentibus, & aquam benedictam spargentibus, hostis natura humana à lapidibus iacendis interim aliquantulum cessauit: quibus recedentibus, diabolus horribiliter clamans dixit, se sub cappa vnius sacerdotis, cuius nomen expressit, dum aspergeretur aqua benedicta, quasi cum amico familiari laruisse, quem & accusauit publice, quod cum procuratoris filia concubisset. Itaque per triennium continuum se perstitit, donec ibidem multa adificia incendio consummeret. Audiebatur quidem clamans, vsulans, loquens, pulsans, percutiens parietes, & iaciens lapides in homines, sed nihil penitus videbatur. Verum alibi legimus, hæc non in ciuitate Moguntina, sed in quodam vico eius diœcesis contigisse.

Diabolus per triennium Moguntiam vexat terribiliter.

Improbis dæmonis huius.

Hoc ipso anno Gerungi septimo, in diuisione octaua, moritur apud Moguntiam Probus presbyter & monachus sancti Albani, vir sanctus atque doctissimus, cuius conuersatio & studium eandem ecclesiam Moguntinam mirifice illustrauit.

S. Probus monachus & presbyter moritur. Meginradus monachus martyrizatur.

Hoc eodem anno sanctus Meginradus, ex monacho cœnobij Augiensis eremita in Nigra sylua, noctu in cella sua à duobus latronibus, magnam se pecuniam apud illum reperiuros existimantibus martyrizatur 12. calendis Februarij: cuius corpus ad monasterium Angiense reductum & sepultum infinitis miraculis multo tempore coruscavit. Porro latrones duobus coruis, quos sanctus Meginradus nutrierat, insequentibus eos proditi, secundum leges patriæ rotati sunt. Claruit his diebus Egilo, ex monacho Senonensis post Wanelonem archiepiscopus, vir omni bonitate conspicuus, & dignus omnium Christi pastor.

Egilo ex monacho archiepiscopus.

Eo tempore fames & mortalitas magna per regnum Francorum efferbuit, & maxime per Aquitaniam & Burgundiam, ita vt præ multitudine morientium non esset qui mortuos sepeliret.

Ansbaldus Abbas claret.

Eodem anno Egil abbas Prumiensis abbatiam suam sponte resignauit, cui Ansbaldus in regimine successit, vir omni sanctitate & bonitate conspicuus, qui verbo & exemplo multos ad amorem cælestis patriæ conuertit.

Mico monachus S. Richarij.

Claruit iisdem temporibus Mico monachus sancti Richarij, vir studiosus & valde doctus, qui multa & varia scripsit, tam metro quam prosa excellenter edita. E quibus legimus librum diuersorum Epigrammatum. Excerpta quoque Poetarum, librum etiam Ænigmatum, & quædam alia. Notgerus ex monacho sancti Galli episcopus Leodiensis, his temporibus inter Ecclesiasticos scriptores clarus habetur, qui primus vsus Sequentiarum adinuenit, quas cantari in ecclesia cis Alpina Nicolaus papa primus consensit. Huius Notgeri discipulus fuit Salomon, ex monacho Constantiensis postmodum episcopus, qui & ipse nonnulla ingenij præclari posteris monumenta reliquit. Wandelbertus quoque monachus Prumiensis cœnobij sub abbate venerabili Ansbaldo, hoc ipso tempore claruit: qui inter alia ingenij sui opuscula vitam & miracula sancti Goaris presbyteri & eremite iuxta Rhenum in Treuerensi parochia quiescentis, in duobus libris comprehendit.

Notgerus ex monacho episcopus.

Salomon ex monacho episcopus. Wandelbertus monachus Prumiensis.

Abbas Fuldensis deponitur.

DCCCLXI.

Anno autem Gerungi abbatis octauo, Waldo Fuldensis abbas deponitur à Ludouico Imperatore, cui Thuode successit.

DCCCLXIII.

Anno autem eius 10. qui fuit Domini 863. obiit Carolus Moguntinensis: cui Lintbertus successit. Ad hunc Lintbertum scripsit Otfridus monachus Wissenburgensis, quod-

Otfridus monachus Wissenburgensis.

dam Rabani auditor quatuor libros Euangeliorum metricè in lingua nostra Theutonica quibusdam regulis formata: vt paucissimi hodie reperiantur, qui eius scripta intelligant. Scripsit & alia plura, de quibus in minori catalogo Germanorum fecimus mentionem.

Werenbertus.

Werenbertus etiam monachus S. Galli, vir in omni scientia tam seculari quam diuina doctissimus, his temporibus inter scriptores clarus habetur, qui multa ingenii sui monumenta posteris legenda composuit.

Ruthardus.

Ruthardus quoque monachus, huius cœnobij Hirsaugiensis vnus ex primis missis à Fulda, Rabani & Strabi monachorum quondam auditor atque discipulus, vir vndeunque doctissimus, metris excellens & prosa, inter scriptores huius tempestatis celeberrimi nominis fuit. Qui (vt scribit Meginfridus monachus Fuldenfis in Chronica) vir in omni scientia & sanctitate conspicuus, tantæ fuit eruditionis & probitatis, vt quum Ludouicus imperator eum post mortem Haymonis episcopi vellet in locum eius Haluerstatis ecclesie ordinare pontificem, consentire noluit, dicens notabile verbum: Da episcopatum alteri, qui sit idoneus: ego quietem vitæ regularis, & studium Scripturarum, omnibus diuitiis & honoribus mundi incomparabiliter duxi præferendum. Scripsit autem inter cetera ingenij sui opuscula, passionem sancti Bonifacii archiepiscopi heroico carmine pulcherrime in duobus libris. Hic primus inter omnes quos ego legerim, regulam sanctissimi patris nostri Benedicti commentario glossare ausus est: cuius expositionis proœmium sic incipit, post exordium ipsius regulæ: Tres enim sunt ecclesiasticæ disciplinæ: prima physica, id est naturalis: secunda ethica, id est moralis: tertia logica, id est rationalis: nam physica, deriuatur ab eo quod est physis, natura, &c. Scripsit insuper de musica, geometria, arithmetica, & cæteris artibus humanitatis plura opuscula. Ipse enim primus in cœnobio sancti Aurelij, vt Meginfridus testis est, monachis diuinas scripturas & seculares literas legere, more Fuldenfium cœpit. Tam vero eruditus in omni scientia fuit, vt non solum monachi de aliis cœnobiis ad audiendum illum, sed etiam seculares certatim confluerent.

Meginfridus chronographus.

Ruthardus primus vespertinus. Ruthardus scripta.

Ruthardus scholasticus in bonum nascitur.

DCCCLXV.

Ruthardus mortuus.

Moritur autem plenus dierum & sanctitate, anno Gerungi abbatis 12. qui fuit Domini 865. indictione 14 sepultus in ecclesia sancti Aurelij, octauo calendis Nouembriis, cui Richbodo monachus hoc epitaphium posuit:

Ruthardus episcopus.

*Hoc per iter rogito, qui pergis rite viator,
Paulisper siste gressum, hunc titulumque lege:
Ipsam per speculum simplex memorare sepulchri,
Ruthardig, pius, dic Misereere Deus.*

Hartmondus.

Hartmondus præterea monachus sancti Galli, vir studiosus & doctus, ad quem Otfridus præfatus Wissenburgenfis, & noster hic Ruthardus sancti Aurelij multas epistolas scripserunt, ingenium suum varia edendo acuit, & post Notgerum publicæ monachorum scholæ præfectus, complures post se discipulos in omni sapientia doctissimos reliquit. Sanctus papa Nicolaus primus Lotharium regem, fratrem Imperatoris, propter Thiedbergam reginam iniuste repulsam, vna cum pellice Waldrada excommunicat ad instantiam fratris reginæ, qui causam ad apostolici audientiam detulerunt. Ob eandem causam Gertherus Colonienfis, & Thiedgaidus Treuerenfis archiepiscopi, ab eodem papa depositi, vsque ad laicalem statum dignam iniquitatis suæ mercedem acceperunt. Quippe qui falsis criminibus arte confectis, reginam innocentem damnare præsumperunt.

Lotharius rex excommunicator.

Treuerensis & Colonienfis archiepiscopi in laicatum.

DCCCLXVI.

Imperator Ludouicus secundus in monachum.

Acta sunt hæc anno Gerungi abbatis tredecimo, qui fuit Domini 866. Ludouicus autem Imperatoris secundi vndecimo. His temporibus Imperator Bulgarum cum omni gente sua ad fidem Christi conuersus, fit monachus. Sed quum filius eius iuueniliter accessisset ad cultum gentilitatis redire tentaret, pater cingulo regioque cultu resumpto, cum iniquitatis cepit, oculisque effossis in carcerem trussit. Minoreque filio in regnum locato, ad monasterium reuersus vsque ad mortem in proposito monachico permanfit.

DCCCLXIX.

S. Maurus transfertur.

Anno Gerungi abbatis 16. corpus sancti Mauri discipuli diui patris nostri Benedicti abbatis, propter timorē Nortmannorū, à Glandifolio ad monasteriū Fossacete in Burgundiam transfertur. Floruit his temporibus apud Gallos magno in precio Hinemarus Archiepiscopus

statim ad loca, vnde videbantur abscissa, sine detrimento hominis relocavit. In aere transiens videbatur & audiebatur ab omnibus, qui venationes, cursus, & alia quae homines super terram exercere solebant, in nubibus & aere facere putabatur. Tam multas & varias ludificationes faciebat, vt omnes vltra quam credi potest, mirarentur.

DCCCLXXXII.

*Colonia, cū
aliis destrui-
tur.*

Anno Gerungi abbatis trigesimo, Nortmanni cum inestimabili multitudine Coloniā, Traiectum, Tungris, Bunnā, cum omnibus viculis & castellis adiacentibus, comburunt & destruunt. Palatiū quoque Aquense, & monasteria nostri ordinis, Stabulaus, Malmundarium, Prumiam, sancti Walarici & Richarij, ferro & igne devastant, nulli parcentes sexui, non ordini, non aetati, sed omnes interficientes quos invenire potuerunt. Post haec Treverim incendunt, cives interficiunt, pradam abducunt. Ad Metensem urbem procedentes habito cum civibus praelio victores existunt, in quo Walo episcopus Metensis, cum multis aliis occubuit. Treverensis autem archiepiscopus Bertolphus fuga lapsus evasit, qui tamen anno sequenti obiit.

*Walo epi-
scopus.*

*Carolus im-
perator obi-
it.*

Eodem anno Carolus imperator Caluus ex Italia proficiscens in Galliam, veneno potatus moritur. Iohannes autē papa octavus Ludovicum Balbum filium eius vnxit imperatorem: vnde commoti Romani, custodiri papam vt captum, iubent, & Carolum cognomento Grossum, Imperatorem eligunt: simulque ambo Imperatoris nomen tenuerunt annis duobus, donec assumpto veneno Ludovicus Caroli Calui filius interijt. Et Carolus iste Grossus, solus imperavit annis duodecim.

DCCCLXXXV.

*Gerungus
abbas mori-
tur.*

Anno Domini 885. indictione tertia, Gerungus abbas Hirsaugiensis secundus mortuus, anno regiminis sui trigesimo secundo, aetatis vero suae 71. prima die mensis Augusti, sepultus in ecclesia sancti Aurelij, iuxta Lintbertum antecessorem suum. Fuit autem vir per omnia Deo deuotus, & non minus in temporalibus circumspectus, quam in spiritualibus disponendis idoneus. Cui Reginbodo successit, cuius tempore Nortmanni Wormatiam subuertunt, sicut dicemus.

DE REGINBODONE TERTIO HVIVS MONASTERII
Hirsaugiensis abbate, qui praefuit annis sex. & de gestis illius temporis
in Alemania.

GERVNGO venerabili huius monasterij secundo abbate mortuo atque sepulto, conuenientes in locum ad hoc deputatum fratres, quorum iam magnus erat numerus, elegerunt in abbatem quendam senem monachum, nomine Reginbodonem, hominem quietum, pium & misericordem, qui praefuit monasterio annis sex. Erat autem (sicut Meginfridus testis est in Chronica) natione Bauarus, ex notabili familia ortus, qui cum in iuuentute a parentibus ad discendum literas, magistris traditus fuisset, doctus cum tempore in omni scientia tam humana quam diuina euasit. Deinde canonicus in Constantiensi ecclesia factus est, in qua multis diuitijs affluens, etiam animo desuere cepit. Tandem reuersus ad seipsum, vanitatem praesentis vitae ingemiscere cepit, & quam breuis in hoc mundo sit incolatus hominis, cogitare. Tandem post multos anfractus fluctuantium cogitationum, venit ad Hirsaugiam & contemptis omnibus, quae homines diligere in mūdo consueverunt, monachus pro Dei amore factus est, sub Gerungo venerabili abbate. Qui deinceps omne studiū ad pietatem conuertens, semper quātum humana permisit imbecillitas aut orationi erat intentus, aut lectiōni sacrae scripturae. Tanta pietatis fuisse perhibetur, vt victum suum pauperibus distribuens, saepe ieiunus ipse permanceret. Mortuo autem Gerungo vnanimi omnium consensu in abbatem electus est. Anno Domini nostri Iesu Christi 885. indictione 3. & praefuit (sicut diximus) annis 6. Nam senio grauatus & exterorum occupationum impatiens, cum vitae contemplatiuae dulcedinem iam dudum esset expertus, nec pateretur auelli, tandem sexto anno quo abbatiam susceperat voluntarie resignauit, quemadmodum suo loco dicemus. His temporibus scholae monachorum in hoc coenobio sancti Aurelij praefuit post Ruthardum Richbodo discipulus eius, monachus & presbyter, tam in diuinis quam in secularibus literis eruditissimus, qui vt Meginfridus ait, inter Monachos sui temporis secundum non habuit. Nec dubium est, quin exercitando ingenium suum exemplo veterum multa scripserit, quantum nihil eorum ad nostram notitiam peruenit. Post electionem vero Reginbodonis in abbatem, Edvvidus quidam tyrannus multum inquietare cepit monasterium & fratres sancti Aurelij dicens, sibi deberi summam non paruum pecuniarum, quam Gerungo abbatī quondam

*Reginbodo
fit abbas.*

*Vita huius
abbatis Re-
ginbodonis.*

*Qualiter
monachus
factus est.*

*Quomodo
fit factus
abbas.*

*Richbodo
scholae praefuit.*

*De tyranno
qui fratres
inquietauit.*